

INUIT ATAQATIGIIT

INATSISARTUNI

UPA16/101
15. april 2016
Kalistat Lund

Uunga siunnersuut: Inatsisartut inatsisaat nr. xx ulloq xx. xxx 2016 uumassusillit sananeqaataasigut kingornuttagaasunik isumalluutit tamatumunngalu atatillugu suliniutit pillugit.
(Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut Niuernermet Nunanullu Allanut Naalakkersuisoq)

Nunarsuatta uummassuseqarfiunerata inuiannit kalluarneqarluni innarleriartuaarneqarnera ersarissiaruinnartoq patsisigalugu, nunarsuarmioqatigiit periaaseqaqatigiillutik siunnerfeqaqatigiittariaqarnerat saneqqunneqarsinnaanngitsoq, nunatsinniit tamakkiisumik peqataaffigineqartariaqartoq isumaqatigaarput.

Matumani inatsisiliorniarnermi tunngavigineqartut immikkoortut marluk tassaapput, Rio de Janeiro-mi 1993-mi aallaavilimmik isumaqatigiissut, uumassusillit assigiingissitaarnerisa nakkutiginneqatigiilluni pineqarnissaanik siunertaqartoq kiisalu Nagoya-mi 2010-mi annertunerusunngorlugu ilaartorneqarnerani, uumassusillit sananeqaataasa ilisimatusaatigineqarneranni atorneqarneranniluunniit kikkut oqartussaanerannik piginnittuunerannillu ilaatsigut qulaajaassutinik imaqartoq.

Isumaqatigiissutit qulaani taasakka tunngavigineqartut toraagassiipput nunarsuatta uumassuseqarfiunerata oqimaaqatigiiffiunera innarlerneqassanngippat nunarsuatsinni paaseqatigiittoqartariaqartoq aammalu uumassusillit sananeqaataasigut kingornuttagaasunik isumalluutit, atorneqarsinnaanerisa piginnittuunissamullu apeqqutit tunngasut unneqqarisumik qulaajaavigineqartariaqartut.

Uumassusillit sananeqaataasigut kingornuttagaasunik isumalluutit pillugit nutaamik inatsisiliorniarneq:

Siullermik oqaatigerusupparput kissaatigeqigatsigu nunatsinni suli annertusiartuaartumik ilisimatusarnerit ineriartortinneqarnissaat aammalu ilisimatusarnerit nunatsinni innuttaasuniit annertunerusumik peqataaffigineqarnissaat aqutissiunneqartariaqartoq.

Inatsisissatut siunnersuummi nunatta ilisimatusarfissatut pilerinassusaanik aporfilersuutaasinnaasut eqqarsaatigalugit nalilersuilluaqqaarnissaq pisariaqarsoraarput. Uagut kissaatigaarput nunatta avataaniit ilisimatusarfiginissaa pilerinartuussasoq nunatsinnilu ilisimatusarnikkut qitiusoqarfimmik pilersitsinikkut, aamma nunanit allaniit ilisimatusartut ineriartortitseqatigalugit nunarput nunattalu inui ilisimatusarnikkut peqataanerulernissaminnut periarfissagissaarnerusariaqartut.

Ilisimatusarnerup ilisimalersimasanillu iluaquteqarniarsinnaanerup immikkuullarillutik inissimasariaqarnerat pingaartipparput, ilisimatusarnerit tamarmik niuernissamik siunnerfeqartumik ingerlanneqarneq ajormata, ilisimatusarnerinnarmik qinnuteqarsinnaanerit ullumikkutut ingerlaannarnissaat pingaartipparput. Niuertiginninnissamilli siunniussaqaareersimasut qinnuteqarnerminni toqqaannartumik marloqiusamik qinnuteqarsinnaanerannik ajornaallisaavigineqarniarnerat aporfissaqartinnagu. Tamanna erseqqissaatigaarput tusarniaanermi akissuteqartut ilaannit akissutaasoq uatsinnut paatsuungalersitsimmat.

Pineqartuni ilisimatusarnikkut nunatsinnit paasisat iluaqutiginnissinnaannerillu, nunatta siunissami iluaqutigilersinnaasaattut inatsisitigut periarfissiuussiniarneq isumaqatigaarput. Inatsisilli siunertap akerlianik ilisimatusarniartunut akornutaalersussamik pilerinaallis-sutaasussanilluunniit nassataqannginnissaa qularnaarniarlugu, aappassaaneerneqannginnerani ataatsimiititaliami susassaartumut ingerlanneqarnissaa piumasaraarput. Ataatsimiititaliap tusarniaanermi akissutini nangaassutigineqartut akerlerineqartullu peqqissaarullugit nalilersussagaat piumasaralugu.